

**Cyfoeth Naturiol Cymru
Cyfarfod Bwrdd
27 Chwefror 2013**

Teitl y Papur	Diweddariad ynghylch Gwahanu Dyletswyddau
Cyfeirnod y Papur:	Papur 2 (02/13) [C]
Paratowyd y Papur gan:	Clive Thomas, Michelle van-Velzen

Pwrpas y Papur:	I'r Bwrdd ystyried y dull gweithredu arfaethedig ar gyfer gwahanu dyletswyddau er mwyn i Cyfoeth Naturiol Cymru allu cyflawni ei rolau a'i swyddogaethau yng nghyswllt rheoleiddio, cyngor statudol, asesu a chyflawni gweithredol, a hynny mewn ffordd integredig a thryloyw.
Argymhelliad:	Cytuno ar y dull gweithredu ac ar y camau nesaf a nodwyd

Effaith:	Disgrifir dulliau gweithredu a fyddai'n sefydlu rolau a swyddogaethau'r Cyfarwyddiaethau, ac er na fydd yn cael effaith uniongyrchol ar yr amgylchedd, yr economi, y gymuned na gwybodaeth – mae'n nodi'r dull gweithredu ar gyfer sicrhau bod y broses benderfynu yn dryloyw ac yn integredig ar draws y sefydliad, ynghyd ag atebolrwydd i'r cyhoedd.
-----------------	---

Mater

1. Mae gan Cyfoeth Naturiol Cymru sawl math o rôl yng nghyswllt ei swyddogaethau rheoleiddio, ei gylch gwaith cynghori ehangach, a'i waith cyflawni gweithredol. Wrth i ni ddatblygu strwythurau sefydliadol Cyfoeth Naturiol Cymru, mae angen i ni sicrhau bod gennym ddull gweithredu i ddelio â'r dyletswyddau hyn sydd ar wahân, a bod hwnnw'n cydymffurfio â'r gyfraith ac yn dryloyw i gwsmeriaid ac i randdeiliaid.

Crynodeb

2. Mae'r papur (**Atodiad 1**) yn diffinio rolau a chyfrifoldebau'r Cyfarwyddiaethau yng nghyswllt ceisiadau am drwyddedau, penderfyniadau ynglŷn â thrwyddedau, cyngor statudol ac asesiadau, gyda chynigion i fodloni rhwymedigaethau cyfreithiol a rhai sy'n ymwneud ag arfer gorau.

Cefndir

3. Mae gan Cyfoeth Naturiol Cymru sawl rôl o ran rheoleiddio, cynghori, materion statudol a chyflawni, a hynny fel:
 - ymgeisydd;
 - ymgynghorai statudol / cynghorydd technegol;
 - rheoleiddiwr;
 - datblygwr cynlluniau a rhaglenni;
 - awdurdod ymgynghori yng nghyswllt Asesiadau Amgylcheddol Strategol ac Asesiadau Effaith Amgylcheddol; ac,
 - awdurdod cymwys a chorff cadwraeth natur yng nghyswllt Asesiadau Cyfarwydddebau Rheoliadau Cynefinoedd.
4. O ganlyniad, mae'n rhaid i Cyfoeth Naturiol Cymru fodloni cyfres o rwymedigaethau cyfreithiol a rhwymedigaethau arferion gorau i sefydlu prosesau gwneud penderfyniadau clir a thryloyw i fodloni'r rolau hyn. Ar yr un pryd, mae'n ofynnol bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn gwneud penderfyniadau datblygu cynaliadwy integredig gydag 'un llais', drwy fabwysiadu dull ecosystem ar draws timau amlddisgyblaethol. Drwy wahanu'r broses gwneud penderfyniadau gan ddefnyddio prosesau mewnol, a hefyd drwy wahanu swyddogaethau rhwng Cyfarwyddiaethau, gall Cyfoeth Naturiol Cymru osgoi gwrthdaro rhwng buddiannau. Drwy roi'r egwyddorion hynny ar waith yn y Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol, ynghyd â'r Cynllun Cyhoeddi, cynigir eglurder ar gyfer y ffordd y bydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn gwneud penderfyniadau ar draws y sefydliad – gan gynnwys y penderfyniadau hynny y bydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn eu gwneud ar gyfer ei drwyddedau ei hun (gelwir hyn yn hunan-drwyddedu). Mae gan Weinidogion Cymru y gallu i alw unrhyw gais am drwydded i mewn er mwyn penderfynu arno – mae hyn yn fwyaf tebygol mewn amgylchiadau eithriadol.
5. Ym mis Tachwedd, cymeradwyodd y Bwrdd yr egwyddorion lefel uchel canlynol ar gyfer bwrw ymlaen â'r gwaith hwn:

- a. Bydd pob cynnig yn hwyluso prosesau gwneud penderfyniadau integredig gan Cyfoeth Naturiol Cymru, gan gefnogi'r system ecosystem;
 - b. Bydd swyddogaethau'n cael eu gwahanu dim ond pan fydd angen, gan gydnabod y ffaith mai un sefydliad yw Cyfoeth Naturiol Cymru a bod swyddogaethau rheoleiddio a chynghori yn cefnogi'r un canlyniadau;
 - c. Bydd tryloywder yn ofyniad allweddol, yn fewnol ac yn allanol;
 - d. Bydd awdurdodau dirprwyedig yn seiliedig ar y trothwyon risg;
6. Mae **Atodiad 1** yn cyflwyno'r cynnig manwl ar gyfer rolau a chyfrifoldebau'r Cyfarwyddiaethau yng nghyswllt ceisiadau am drwyddedau a phenderfyniadau ynglŷn â thrwyddedau. Bydd ceisiadau'n cael eu gwneud gan eraill neu gan Cyfoeth Naturiol Cymru fel rhan o'i raglen, ei gynllun a'i ddulliau rheoli prosiect ei hun. Ceir diffiniadau ar gyfer pob rôl neu swyddogaeth sydd gan Cyfoeth Naturiol Cymru yng nghyswllt trwyddedau, penderfyniadau ynglŷn â thrwyddedau, cyngor statudol ac asesu. Mae hefyd yn rhoi rhai enghreifftiau o ble byddai'r rolau hyn yn cael eu cyflawni. Byddai'r egwyddorion hyn wedi'u gwreiddio yn y Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol wrth iddo gael ei ddatblygu ymhellach.

Y camau nesaf

7. Y Cynllun Cyhoeddi yw'r adnodd sy'n nodi sut bydd gwybodaeth ynghylch ceisiadau am drwyddedau, a phenderfyniadau ynglŷn â thrwyddedau, yn cael eu rhannu â'r cyhoedd. Bydd yn nodi lefel y wybodaeth, yr amserlen ar gyfer ei darparu, ac a fydd ffi yn cael ei chodi. Mae darparu gwybodaeth i'r cyhoedd ynghylch sut mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn gwneud ei benderfyniadau yn ddibynnol ar y ffordd y mae Cofrestrau Cyhoeddus presennol yr hen gyrff yn gweithio. Mae datblygu Cofrestr Gyhoeddus ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru yn flaenoriaeth. Bydd y dull gweithredu yng nghyswllt y Cynllun Cyhoeddi ar gyfer 1^{af} Ebrill yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd ym mis Mawrth.
8. Ar ôl i'r Bwrdd ystyried y dull a fwriedir i wahanu dyletswyddau, bydd angen barn gyfreithiol ar gyfer y fersiwn derfynol yn erbyn y fframwaith statudol terfynol. Mae'r arwyddion cyntaf yn awgrymu bod y dull a gynigir yn debygol o gael ei ystyried yn gymesur.
9. Mae gan y rolau a'r cyfrifoldebau a nodir yn atodiad 1 oblygiadau i ddatblygu sefydliadol, ac mae angen i dimau allweddol gael eu symud yn raddol i'r model a gynigir. Bydd hyn yn un o flaenoriaethau'r Tîm Trawsnewid.

Y Risgiau

10. Os nad yw'r rolau a'r cyfrifoldebau'n cael eu gwahanu'n briodol, neu os nad yw'r penderfyniadau a'r modd y mae cyngor wedi cael ei ystyried yn cael ei gyhoeddi, gallai'r sefydliad fod yn agored i her gyfreithiol a/neu lawer o bryder gan rai cwsmeriaid a rhanddeiliaid – yn enwedig ar gyfer ein darpariaeth weithredol ein hunain.
11. Un o'r manteision a nodwyd yn yr Achos Busnes oedd bod prosesau gwneud penderfyniadau integredig a gwell yn arwain at well profiad i gwsmeriaid o ran

gwneud cais am drwydded a phenderfyniadau ynglŷn â thrwyddedu. Os ceir oedi wrth i'r timau allweddol gael eu symud at y model arfaethedig, bydd hyn yn peryglu'r broses o gyflawni'r fantais hon.

12. Os bydd oedi wrth ddatblygu Cofrestr Gyhoeddus Cyfoeth Naturiol Cymru, bydd y sefydliad yn parhau i fod yn ddibynnol ar hen systemau ar ôl y chwe mis a fwriedir. Fel arall, ni fydd modd i'r cyhoedd gael mynediad at y wybodaeth y mae'r gyfraith yn mynnu bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn ei darparu.

Goblygiadau Ariannol

13. Nid yw gwahanu dyletswyddau fel y'i diffinnir yn y papur hwn yn arwain at oblygiadau ariannol uniongyrchol. Fodd bynnag, fel dull llywodraethu creiddiol allweddol, mae'n effeithio rhywfaint ar gyfrifoldeb ariannol effeithiol drwy neilltuo rhai cyfrifoldebau i Gyfarwyddiaethau. Bydd unrhyw agweddau perthnasol yn cael eu hymgorffori yn y Cynllun Dirprwyo Materion Ariannol.

Cyfathrebu

14. Mae'r rolau a'r cyfrifoldebau a nodir yn ffurfio rhan allweddol o ofynion y cynllun cyhoeddi. Cynigir bod proses ymgynghori'r cynllun cyhoeddi yn cael ei defnyddio i ofyn am safbwyntiau gan randdeiliaid.
15. Defnyddir sesiynau briffio'r tîm arwain a'r Canllawiau Hanfodol i ddweud wrth staff am y dulliau terfynol a gymeradwywyd.
16. Mae'n hanfodol bod y rheini sydd mewn swyddi arwain yn deall yn llwyr beth yw'r rhesymau a'r atebion a roddwyd ar waith i sicrhau tryloywder effeithiol wrth wneud penderfyniadau a galluogi staff i wneud eu gwaith.

Atodiad 1: